

Gra planszowa

„ Krok po kroku śladami Prymasa Tysiąclecia”

Elementy do gry

1. Plansza do gry
2. Papierowe stopki- 12 sztuk
3. Papierowe rączki- 12 sztuk
4. Papierowe lupy- pionki: niebieska- 1 sztuka, czerwona- 1 sztuka
5. Kostka do gry- 1 sztuka
6. Koperty z puzzlami- 2 sztuki
7. Mapa Polski + kartoniki z cyframi od 1 do 10 + dwa kartoniki z rysunkiem koperty
8. Kartki zwinięte w rulon z zapisanymi zadaniami- 10 sztuk (zał. 2)
9. Odznaki super detektywa- 4 sztuki i super extra detektywa- 2 sztuki (wg własnego pomysłu)

Zasady gry

1. Gra jest przeznaczona dla dwóch osób lub dwóch grup.
2. Przygotowanie do gry:
 - należy przygotować na kartonie(najmniejszy format to A3) planszę, która posiada pole *Start*, ale nie posiada pola *Meta*. Na tej planszy powinna znajdować się dowolna płatanina połączonych ze sobą w różnych konfiguracjach pól. Na dziesięciu z nich należy narysować skrzynie opatrzone numerami od 1 do 10, na dwóch skrzynie bez numerów i jeszcze na dwóch innych polach- koperty,
 - należy przygotować mapę Polski, na której umieszczamy kartoniki z cyframi od 1 do 10 przy następujących miejscowościach- patrz zał. 1 oraz kartoniki z narysowanymi kopertami obok następujących miejscowościach- patrz zał. 1
3. Uczestnicy rozpoczynają grę kładąc lupy na polu *START*. Jedna grupa (uczestnik) jest posiadaczem lupy niebieskiej i jej znakiem są papierowe stópki. Druga grupa (uczestnik) jest posiadaczem lupy czerwonej i jej znakiem są papierowe rączki.
4. Jako pierwsza wyrusza ta grupa (uczestnik) , która wyrzuci większą liczbę oczek.
5. Po polach można poruszać się w dowolnym kierunku. Można również zawracać. Ważne: zawsze należy poruszać się o tyle pól, ile wypadnie oczek na kostce.
6. Jeśli pionek – lupka zatrzyma się na polu z narysowaną skrzynią z numerem, grupa (uczestnik) rozwija rulon z zadaniem oznaczonym tym samym numerem. Gdy wykona zadanie poprawnie, to znaczy, że posiadał skarb i może na mapie Polski na kartoniku z tym samym numerem co na rulonie, położyć swój ślad- stópki lub rączki. Jeśli nie wykona zadania poprawnie, skrzynia zamyka się. Trzeba w przyszłości ponownie wrócić na te pole i jeszcze raz spróbować zdobyć skarb.
7. Na trasie umieszczone są też skrzynie bez numerów. W nich znajdują się śmieci. Kto stanie na takim polu, traci kolejkę, bo musi posprzątać śmieci.

8. Nie wolno wykonać zadań oznaczonych kopertą, dopóki wszystkie kartoniki z cyframi znajdujące się na mapie Polski nie zostaną zakryte śladami stóp lub rączek. Kto stanie na polu z kopertą zanim to nastąpi, wraca na pole START. Jeśli zatrzyma się na polu z kopertą, gdy odkrytych cyferek na mapie już nie będzie, to znaczy, że może przeczytać tajemniczy list. Otwiera kopertę i wykonuje zadanie, które polega na ułożeniu puzzli oraz odczytaniu nazwy miejscowości i określeniu jej związku z Prymasem Tysiąclecia. Jeśli wykona zadanie prawidłowo, otrzymuje dodatkowy rzut kostką i może położyć swój ślad na mapie Polski w miejscu kartonika z kopertą.
9. Gra składa się z dwóch poziomów. Pierwszy poziom kończy się, gdy na mapie Polski wszystkie kartoniki z cyframi zostaną przykryte stopkami lub rączkami, co oznacza, że wszystkie skrzynie ze skarbami zostały otworzone. Drugi poziom kończy się, gdy na mapie Polski wszystkie kartoniki z kopertą zostaną przykryte stópkami lub rączkami, co oznacza, że wszystkie tajemnicze listy zostały odczytane.
10. Gra kończy się liczeniem swoich śladów- rączek lub stópek- na mapie Polski. Za każde kolejne 3 ślady grupa (uczestnik) otrzymuje odznakę SUPER DETEKTYWA. Kto zdobędzie 2 odznaki SUPER DETEKTYWA awansuje i otrzymuje odznakę SUPER EXTRA DETEKTYWA.

(Autor: Jolanta Wysztygiel)

Załącznik 1

PODPOWIEDZI

Nazwy miejscowości kryjące się pod numerkami na mapie Polski oraz wyjaśnienia związku tych miejscowości z osobą bł. kardynała Stefana Wyszyńskiego:

1. Zuzela (narodziny)
2. Włocławek (przyjmuje święcenia kapłańskie)
3. Laski (pomaga niewidomym i powstańcom warszawskim)
4. Lublin (zostaje biskupem lubelskim)
5. Warszawa (zostaje Prymasem Polski)
6. Stoczek Warmiński (jest uwięziony)
7. Komańcza (nadal uwięziony, pisze Śluby Jasnogórskie)
8. Częstochowa (świętowanie 1000 „urodzin” Polski)
9. Częstochowa (I wizyta Papieża św. Jana Pawła II)
10. Warszawa (umiera)

Obrazy, jakie powstają po ułożeniu puzzli

1. Zuzela- dom rodzinny Wyszyńskiego
2. Klasztor w Rywałdzie Królewskim- pierwsze miejsce uwięzienia

Rozwiązania zagadek:

1. Stefan
2. Kapłana
3. Laski
4. Lublinie
5. Przyjmuje urząd Prymasa Polski
6. Stoczek Warmiński
7. Komańczy
8. Częstochowa
9. Częstochowa
10. Warszawa

Załącznik 2

Karty do zwinięcia w rulon

Karta nr 1

Postuchaj opowiadania i rozwiąż zagadkę.

„Poranek, 3 sierpnia 1901 roku, pokój w niewielkim domku w Zuzeli nad Bugiem. Ten dom wszyscy w okolicy nazywają organistówką, ponieważ mieszka w nim organista z miejscowej parafii Stanisław z żoną Julianną. Tej nocy ktoś do nich dołączy.- Mój chłopczyk. Mój mały chłopczyk- szepcze czule mama i mocno przytula swego nowo narodzonego synka. Delikatnie całuje go w czółko. Zerka na niewielkie tóżeczko obok. Śpi w nim mała Anastazja. Teraz ma braciszka Stefana. (...).

W domu najwięcej do powiedzenia ma mama. W kuchni, przy wielkim piecu gotuje smakowite obiady. Stefek najbardziej lubi kluseczki z jabłkami.”

(Jolanta Reisch- Klose, Bł. Kardynał Stefan Wyszyński, Kraków 2021, s.5)

Zagadka

Gdzieś nad rzeką Bug
w małej wsi Zuzela
narodził się chłopczyk
i w głos się wydiera .
Jeśli dziś przed chwilą
uważnie słuchałeś,
to z całą pewnością
wiesz już doskonale,
jak zostało nazwane
to dzieciątko małe.

Karta nr 2

Posłuchaj opowiadania i rozwiąż zagadkę.

„Jedni chłopcy wiedzą, że gdy dorosną, chcą zostać strażakami. Drudzy- lotnikami, a kolejni- piłkarzami. W głębi serca Stefek czuje, że chce zostać księdzem. Mama , umierając, prosi go, żeby ubierał się inaczej.

- Ale jak inaczej?- zastanawia się .

Chłopcy noszą koszule i spodnie. To on niby co miałby nosić? Sukienkę? Aż podczas bierzmowania wszystko układa mu się jasno w głowie. Tak, sukienkę! Ale nie taką jak jego siostry, tylko taką jak proboszcz z Zuzeli. Będzie nosił sutannę!(...) Seminarium duchowne to szkoła, w której uczą się przyszli księża.(...) Po ukończeniu nauki w seminarium Stefan zostaje kapłanem.”

(Jolanta Reisch- Klose, Bł. Kardynał Stefan Wyszyński, Kraków 2021, s.15-16)

Zagadka

Stefan jest już duży.

O czymś marzy skrycie.

Czy Ty wiesz już,

w którą stronę skierował swe życie?

Nosi długą suknię,

jak prosiła mama,

bo rozpoczął nowy etap.

Wybrał życie.....

Karta nr 3

Posłuchaj opowiadania i rozwiąż zagadkę.

„Druga wojna mocno zapada mu w pamięć. We wrześniu 1939 roku hitlerowcy napadają na Polskę i szybko ją podbijają. Zaczyna się okupacja. (...) Ksiądz Wyszyński jeździ od jednej zaprzyjaźnionej parafii do drugiej. (...) W drodze spotyka kilka sióstr zakonnych opiekujących się niewidomymi dziećmi. I tak trafia do ośrodka w Laskach (...) Na ośrodek spadają bomby. Brakuje jedzenia. Kapelan Wyszyński podtrzymuje na duchu swoich podopiecznych. Gdy jest już bardzo smutno, wszyscy klękają i modlą się do Matki Boskiej.(...) W sierpniu 1944 roku mieszkańcy Warszawy stają do walki. Wybuch powstanie warszawskie. Powstanie kończy się klęską. Uciekinierzy z Warszawy szukają schronienia również w ośrodku w Laskach. Powstaje tam tymczasowy szpital powstańczy, gdzie z dnia na dzień przybywa rannych. Ksiądz Stefan spędza tam wiele czasu...”

(Jolanta Reisch- Klose, Bł. Kardynał Stefan Wyszyński, Kraków 2021, s.18-19)

Zagadka

Nad Polską latają groźne samoloty,

Grzmią głośne armaty, wciąż trwają naloty.

Ksiądz Stefan Wyszyński, jak wszyscy rodacy,

walczy z okupantem, bierze się do pracy.

Czy już teraz znasz nazwę miejscowości,

W której w czasie wojny ksiądz Wyszyński gości?

Karta nr 4

Posłuchaj opowiadania i rozwiąż zagadkę.

„W 1946 roku papież mianuje księdza Stefana Wyszyńskiego biskupem lubelskim. Ksiądz Stefan woląłby pracować w parafii albo uczyć w seminarium.

- Papieżowi się nie odmawia- stwierdza jednak.

Biskup to bardzo ważna osoba w Kościele katolickim. By zostać biskupem, trzeba przyjąć święcenia, zwane sakrą. Swoją sakrę biskup Stefan Wyszyński odbiera na Jasnej Górze, w miejscu od lat bliskim jego sercu.”

(Jolanta Reisch- Klose, Bł. Kardynał Stefan Wyszyński, Kraków 2021, s.22)

Zagadka

Ksiądz Stefan Wyszyński biskupem zostaje.

Tej nowej posłudze serce swe oddaje.

Z Jasnej Góry wyrusza, cel z oczu nie ginie.

Kolejny etap zaczyna, ale już w

Karta nr 5

Posłuchaj opowiadania i rozwiąż zagadkę.

„Święcenia biskupie otrzymuje z rąk prymasa Polski. Kim jest prymas? To najważniejsza osoba w Kościele katolickim w kraju. Kiedyś, w dawnych czasach, gdy Polską władali królowie, prymas mógł zastąpić króla, gdy tron był pusty. Był- i jest do dzisiaj- autorytetem moralnym, czyli osobą, którą pyta się o zdanie, gdy ma się wątpliwości, co jest dobre, a co złe. Gdy w maju 1946 roku Stefan Wyszyński przyjmuje sakrę z rąk kardynała Augusta Hlonda, nie przeczuwa, że za dwa lata to on zostanie prymasem Polski.”

(Jolanta Reisch- Klose, Bł. Kardynał Stefan Wyszyński, Kraków 2021, s.22)

Zagadka

„Najważniejszy urząd mieć w polskim Kościele,

czy to nie jest dla mnie już trochę za wiele?”-

tak Stefan Wyszyński myśli, zastanawia,

aż tu nagle słyszy: „ Papieżowi się nie odmawia”.

Kończy więc rozterki, bo to nie wypada.

Czy już wiesz, co papieżowi odpowiada?

Karta nr 6

Posłuchaj opowiadania i rozwiąż zagadkę.

„W mroczny wrześniowy dzień 1953 roku w domu Prymasa przy ulicy Miodowej w Warszawie zjawiają się nieproszeni goście. To urzędnicy z nakazem aresztowania. Prymas bierze do ręki brewiarz, wkłada ciepłe palto i wychodzi w ciemność. Nie wie, dokąd go zabierają. Ani na jak długo.. W zamknięciu spędzi trzy najbliższe lata. Najpierw trafia do starego klasztoru w Stoczku Warmińskim. W pomieszczeniach, w których mieszka, jest mokro i zimno. W zimnych murach klasztoru Prymas często choruje.”

(Jolanta Reisch- Klose, Bł. Kardynał Stefan Wyszyński, Kraków 2021, s.27)

Zagadka

Trudne to są czasy. Kto jest teraz wrogiem?

Rząd komunistyczny właśnie walczy z Bogiem.

Prymasa Wyszyńskiego zamyka w więzieniu,

bo sprawy Kościoła chce zostawić w cieniu.

Pomyśl więc przez chwilę i szybko mów,

w jakiej miejscowości znalazł się więzień ów?

Karta nr 7

Posłuchaj opowiadania i rozwiąż zagadkę.

„Kolejnym miejscem, w którym spędzi w zamknięciu rok, jest Prudnik na Opolszczyźnie. Z okna swojej celi widzi tylko skrawek nieba. Jest za to sucho i czysto, a na ścianie wisi krzyż. Ma też biurko i krzesło, więc może pracować i pisać. (...) Po roku przewożą Prymasa w inne miejsce. Do klasztoru nazaretanek w Komańczy, w Bieszczadach. Tutaj ma więcej swobody, może spacerować po lesie. Wiele czasu spędza na modlitwie, szczególnie do Matki Bożej. To w Komańczy prymas Wyszyński pisze Śluby Jasnogórskie.”

(Jolanta Reisch- Klose, Bł. Kardynał Stefan Wyszyński, Kraków 2021, s.28)

Zagadka

Prymas uwięziony wciąż tam pozostaje,
lecz w szczerzej modlitwie nadal nie ustaje.
Wśród bieszczadzkich lasów przy Maryi trwa,
wkrótce Śluby Jasnogórskie w swojej dłoni ma.
Całe niebo już z radości tańczy,
kiedy tak pracuje nasz Prymas w

Karta nr 8

Postuchaj opowiadania i rozwiąż zagadkę.

„<<To już tysiąc lat- myśli Prymas.- Koniecznie trzeba to uczcić>>. Tak rodzi się pomysł Wielkiej Nowenny Tysiąclecia. To potężny projekt, który ma przygotować Polskę do obchodów tysiąclecia chrztu. Nowenna to modlitwa, którą odprawia się 9 dni z rzędu. Wielka Milenijna Nowenna trwa aż dziewięć lat, od 1957 do 1966 roku. Najpierw było ślubowanie Matce Bożej na Jasnej Górze. Teraz słowa trzeba zamienić w czyn. Tematem każdego roku Nowenny było jedno przyrzeczenie ze Ślubów Jasnogórskich. Równocześnie w pielgrzymkę po Polsce wyrusza kopia obrazu Matki Boskiej Częstochowskiej. (...) 3 maja 1966 roku na Jasnej Górze prymas Wyszyński celebruje Mszę Tysiąclecia. Modli się z nim wtedy do Matki Boskiej Królowej Polski prawie pół miliona wiernych. (...) 2 września 1966 roku milicjanci „aresztują” kopię obrazu (...) „Co zrobić? Przecież nie możemy się poddać”- łamie sobie głowę Prymas. I znajduje rozwiązanie. Od tego czasu przez następnych sześć lat po Polsce pielgrzymują puste ramy po świętym obrazie przyozdobione kwiatami, świecą i Biblią. Wierni witają puste ramy z równie wielką radością.”

(Jolanta Reisch- Klose, Bł. Kardynał Stefan Wyszyński, Kraków 2021, s.34, 37)

Zagadka

Wielkie urodziny Polska świętowała,
a wśród świętowania Matka królowała.
To jest nasza Matka i Polski Królowa,
sercem zaś Ojczyzny wciąż jest

Karta nr 9

Posłuchaj opowiadania i rozwiąż zagadkę.

„Stało się! 16 października 1978 roku kardynałowie wybierają papieża z Polski. Kardynał Karol Wojtyła przyjmuje imię Jan Paweł II. Tradycja nakazuje, by kardynałowie ucałowali dłoń nowego papieża. Gdy do Jana Pawła II zbliża się prymas Stefan Wyszyński, papież zrywa się z miejsca i to on całuje dłoń prymasa.”

(Jolanta Reisch- Klose, Bł. Kardynał Stefan Wyszyński, Kraków 2021, s.41)

„W duchu nadziei odbyła się pierwsza wizyta apostolska papieża w ojczyźnie, która trwała od 2 do 10 czerwca 1979r. Jakie komuniści czynili zabiegi, aby mało kto mógł wziąć w niej udział, wiele by pisać! Ale nie udało im się- tłumy witały polskiego papieża (...) A obok stał i witał ksiądz prymas Wyszyński. Był wszędzie z Janem Pawłem II: w Warszawie, Gnieźnie, na Jasnej Górze, w Krakowie, w Oświęcimiu, Kalwarii Zebrzydowskiej, Wadowicach i Nowym Targu (...). Na Jasnej Górze 4 czerwca 1979 r. papież złożył akt zawierzenia Matce Bożej siebie samego, całego Kościoła i ludzkości.”

(Piotr Stefaniak, Kard. Stefan Wyszyński. Człowiek, który poprowadził Kościół i Naród ku wolności, Warszawa 2020, s.56-57)

Zagadka

Uśmiechnięty Prymas wita przyjaciela,
choć rząd komunistów chętnie ich rozdziela.
Do Polski z wizytą Papież przylatuje.
Wielką radość wtedy naród polski czuje.
Następuje w świecie ogromna odnowa,
A miejscem odnowy znów jest

Karta nr 10

Posłuchaj opowiadania i rozwiąż zagadkę.

„13 maja 1981 roku świat wstrzymuje oddech. W radiu i telewizji mówi się tylko o jednym. W Watykanie podczas audiencji generalnej, czyli spotkania z pielgrzymami na placu Świętego Piotra ktoś strzela do papieża. (...) Gdy kule wystrzelone przez Mahmeta Aliego Agcę ranią papieża, prymas Stefan Wyszyński leży chory. Od wielu miesięcy cierpi na nowotwór i wie, że nie pomoże mu żadne lekarstwo. Może odejść do Boga w każdej chwili. Jest bardzo słaby, ale wiadomości z Rzymu jakby dodają mu sił. Nie może przecież odejść, zanim się nie dowie, czy jego serdeczny przyjaciel Jan Paweł II będzie żył.(...) Prosi o magnetofon i nagrywa takie słowa: „Wszystkie modlitwy, które zanosicie za mnie, proszę przekazywać w intencji Ojca Świętego.” Papież i prymas wiedzą, że już się nie spotkają. Mogą jednak ze sobą porozmawiać. 25 maja Jan Paweł II telefonuje do prymasa. To ich ostatnia rozmowa. Trzy dni później, 28 maja 1981 roku, prymas Stefan Wyszyński umiera. Pogrzeb odbywa się w Warszawie.”

(Jolanta Reisch- Klose, Bł. Kardynał Stefan Wyszyński, Kraków 2021, s.53)

12 września 2021 Kościół katolicki ogłasza kardynała Stefana Wyszyńskiego błogosławionym.

Zagadka

Straszna rzecz się stała,
dziś to w Watykanie kula wystrzeliła!
Papieża Polaka głęboko raniła.
Płaczem się okryła nasza Polska cała.
Płacz również dociera i do kardynała.
Chociaż sam jest słaby, prosi głosem drżącym
„Módlcie się za Papieża- On jest konający!”
Papież wyzdrowieje i żyć długo będzie.
Prymas wkrótce umrze i płacz słychać wszędzie.
O Prymasie Polski rozeszła się sława,
a miejscem pochówku jest nasza

Załącznik 3

Przykładowe ilustracje do wykorzystania w grze- należy zrobić puzzle, np. pociąć ilustracje na kilka części i włożyć do koperty. Dobrze jest także wydrukować w całości jako wzór.

Zuzela- dom rodzinny bł. kardynała Stefana Wyszyńskiego

(źródło: Opiekun Dwutygodnik Diecezji Kaliskiej)

Rywałd- pierwsze miejsce odosobnienia bł. Kardynała Stefana Wyszyńskiego

Źródło: wikipedia

